Vaarroutes vanuit Parc Emslandermeer

Door Musselkanaal naar Ter Apel
Het Stadskanaal brengt u verder via Musselkanaal naar Ter Apel. U vaart nog steeds door Stadskanaal als u in de verte de watertoren ziet. Hoog torent hij boven het geboomte uit. Tijdens de zomermaanden kan dit 43 meter hoge bouwwerk beklommen worden. Vanaf de top heeft u een schitterend uitzicht over het gebied rondom. U kunt duidelijk het haast kaarsrechte kanalen- en wegenstelsel van de Veenkoloniën zien. Ook zijn de bossen van Westerwolde en de Drentse Hondsrug zichtbaar. Bij helder weer is zelfs de stad Groningen te zien!

In Musselkanaal mag u overal langs het kanaal aanleggen. Na een aantal bruggen en sluizen is aan stuurboordzijde een vertakking naar de gemeentelijke jachthaven Het Spoordok.
Het Spoordok dankt zijn naam aan de spoorlijn die hier liep. Tegenwoordig is hier het eindpunt van de museumspoorlijn S.T.A.R.
De route gaat rechtdoor via de scheef over het water liggende IJzeren Klap. Aan de andere zijde is een passantensteiger. Bij Hotel Platen (bakboord) kunt u gebruik maken van alle faciliteiten. U zult merken dat de doorgaande weg nu niet meer bakboord ligt, maar stuurboord. Een aantal kilometers verderop wordt de situatie weer omgedraaid. Al snel ziet u aan bakboordzijde het complex van AVEBE in TerApelkanaal. Het industriecomplex met al zijn bedrijvigheid geeft haast de indruk dat u een futuristische stad nadert. 's Avonds, wanneer alle lichten branden, wordt deze illusie versterkt.

Van de Veenkoloniën naar Westerwolde
Doorvarend naar Ter Apel komt u opnieuw de spoorlijn tegen, of beter gezegd de restanten ervan in de vorm van brughoofden aan weerszijden van de doorgaande weg. Gedurende de tocht naar het centrum van Ter Apel kunt u het verschil met Stadskanaal en Musselkanaal waarnemen. In tegenstelling tot deze beide plaatsen zijn in Ter Apel de oude bomenrijen aan weerszijden van het water blijven staan.
Het geeft de lintbebouwing waardoor ook Ter Apel wordt gekenmerkt, een heel ander aanzicht. De bosrijke omgeving is een teken dat u de Veenkoloniën achter u laat. In Ter Apel kunt u aanmeren in de jachthaven even voorbij het dorp ter hoogte van de splitsing met het Ruiten-Aakanaal. Om toegang te krijgen tot de haven moet u door de 2.80 meter hoge vaste brug. Wilt u in het centrum aanmeren, dan kan dat bij een van de steigers (niet gratis).

Langs het Ruiten-Aakanaal
Wanneer u zin heeft, kunt u vanaf TerApel doorvaren naar Duitsland.
De tocht gaat voort naar Bourtange door het Ruiten-Aakanaal. Een ouderwetse, maar goed onderhouden zelfbedieningsbrug, waarvoor u wel een sleutel nodig heeft, geeft u doorgang tot dit kanaal. Hoe u alle bruggen moet bedienen staat duidelijk beschreven op de aanwezige informatieborden. Het Ruiten-Aakanaal is bevaarbaar voor schepen met een maximale diepgang van 1.10 meter en een kruiphoogte van 2.50 meter. In plaats van de reguliere brugopeningstijden geldt hier een vrije bediening van 08.00 uur tot 21.00 uur. Waarschijnlijk bent u niet de enige die dit traject gekozen heeft, maar druk is het er beslist niet. Omringd door dichte bebossing (zeker het eerste deel) vaart u ongestoord door een fraai landschap.

De Ruiten Aa en het Ruiten-Aakanaal
De Ruiten Aa is een oud veenriviertje dat in Drenthe ontspringt als de Runde en dat al kronkelend zijn weg zoekt door Westerwolde. Bij Wedde vormt het samen met de Mussel Aa de Westerwoldsche Aa die uiteindelijk uitmondt in de Dollard. De Ruiten Aa heeft een prachtig stroomdallandschap in dit deel van Westerwolde gecreëerd. Langs het riviertje liggen enkele pittoreske gehuchtjes, zoals Smeerling en Ter Wupping. Het Ruiten-Aakanaal loopt ten oosten van het riviertje de Ruiten Aa vanaf het Stadskanaal bij Ter Apel naar het noorden.

Bij Veelerveen verenigt het kanaal zich met het Mussel-Aa-kanaal tot het Vereenigd of B.L. Tijdenskanaal.
De enorme wateroverlast waarmee Westerwolde als gevolg van de turfwinning te kampen had, leidde eind 19de eeuw tot de ontwikkeling van een kanalenplan dat in het begin van de 20ste eeuw werd uitgevoerd. Naast een betere afwatering van het gebied werd Westerwolde over water beter bereikbaar. Vandaag de dag profiteert vooral de recreatievaart hiervan.

Bezoek de vestingstad Bourtange
U bent een reeks van tien bruggen en vijf sluizen gepasseerd, voordat u op het hergraven Bourtangerkanaal uitkomt. Door het vrije uitzicht over de akkers ziet u stuurboord de geheel gerestaureerde vesting al van verre liggen. De jachthaven Bourtange beschikt over alle faciliteiten en als u wilt douchen, kunt u gebruik van de voorzieningen op de naastgelegen camping. Uw tussenstop is meer dan de moeite waard, want er valt van alles te zien en te beleven in de vesting. Het gehele zomerseizoen worden er festiviteiten georganiseerd die uiteraard in het teken staan van de vroegere functie van de vesting. Zo worden er elke zondag vanaf 15.00 uur voorbereidingen getroffen voor het afschieten van het kanon. Verder worden er rondleidingen langs de bezienswaardigheden georganiseerd.
Rond het schilderachtige marktplein liggen tal van winkeltjes en enkele gezellige horeca-gelegenheden Kinderen zullen zich hier ook beslist niet vervelen. Ze kunnen zelf kaarsen maken, de vele dieren op de kinderboerderij aaien en natuurlijk naar hartelust spelen in en rond de hele vesting.

Door het hart van Westerwolde
Vanuit Bourtange vaart u verder naar het noorden. Volg eerst het Bourtangerkanaal terug naar het Ruiten-Aakanaal. Ga hier stuurboord en volg het kanaal verder noordwaarts. Via een afslag aan bakboordzijde komt u in Vlagtwedde. De bruggen hebben een doorvaarthoogte van 3 meter. Bij Vlagtwedde kunt u afmeren bij Parc Emslandermeer, een mooi aangelegd bungalowpark met recreatiegebied. U kunt er heerlijk wandelen en fietsen langs de kilometerslange paden die door de bossen, en langs velden en meertjes leiden. Ook een golfballetje slaan behoort tot de mogelijkheden.

Vlagtwedde
Vlagtwedde is een voormalig esdorp aan de Ruiten Aa tussen het Mussel-Aakanaal en het Ruiten-Aakanaal. Bij het dorp ligt het oerbos Metbroekbos met het schilderachtige gehucht Smeerling, waar gerestaureerde Saksische en Westerwoldse boerderijen staan. In een ervan is een theehuis gevestigd.
De gemeente Vlagtwedde werd gevormd in 1811 en heeft enkele curieuze kenmerken. Zo is de gemeente genoemd naar Vlagtwedde, staat het gemeentehuis in Sellingen en is de grootste plaats Ter Apel. De keuze voor Sellingen als vestigingsplaats van het gemeentehuis hangt samen met het feit dat de Ter Apelers de afstand tussen hun dorp en Vlagtwedde te groot vonden. Sellingen werd daarom in 1889 als compromis gekozen.

‘Mercedes'-brug
Terugvarend naar het Ruiten-Aakanaal vervolgt u de route door Westerwolde. Ter hoogte van Veelerveen komt u bij een bijzondere stervormige brug. Drie wegen komen boven het water samen als de Veelenreensterbrug die door sommigen ook wel 'Mercedes'-brug wordt genoemd. De bevolking heeft het overigens meestal over 'Noabersbadde'. Om de maximale doorvaarthoogte van 2.50 meter van de brug te gebruiken, is het aan te raden om direct stuur-boord van de rode verticale palen te passeren. Wanneer u tussen de rode, onder de brug aangebrachte ronde schilden doorvaart, zult u merken dat de hellingshoeken van de ster ongelijk zijn. Bij Veelerveen gaat het Ruiten-Aa-kanaal over in het Vereenigd of B.L. Tijdenskanaal.

Richting 0udeschans en Nieuweschans
Vanaf het Vereenigd of B.L. Tijdenskanaal gaat u vlak voor Rhederbrug bakboord het Veendiep op, een kanaal met aan bakboordzijde een dichte bosrand en aan stuurboordzijde een fraai uitzicht over vele hectares landbouwgrond.
U kunt ook rechtdoor varen naar de Westerwoldsche Aa, richting Nieuweschans. De brug in Rhederbrug is opgehoogd naar 2.60 meter.
Ook de volgende bruggen hebben de afgelopen tijd een opknapbeurt gehad. De routebeschrijving gaat evenwel via het Veendiep.
Nabij de Veendiepsbrug; op de grens van Vriescheloo en Bellingwolde, is een nieuwe gemeentelijke jachthaven met goede faciliteiten.
Vriescheloo en Bellingwolde zijn zeker de moeite van het bekijken waard. De doorgaande weg die beide dorpen met elkaar verbindt is een ware architectuurboulevard van monumentale boerderijen. Toen eind 19de eeuw de welvaart - voortgekomen uit de landbouw - in dit gebied tot grote hoogten steeg, konden de herenboeren het zich veroorloven hun boerderijen tot ware kunstwerken om te toveren. De ene boer maakte het nog mooier dan de andere met, enorme beeldenpartijen, veel glas-in-lood en andere versieringen. U komt er beslist ogen tekort. Wilt u meer weten over de geschiedenis van de streek, dan is een bezoek aan streekmuseum De Oude Wolden aan te raden (Hoofdweg 161, geopend op zo 14.00-17.00 uur).